

Programma 4 | Onderwijs

Programma 4 | Onderwijs

Doelstelling

Elk kind ontwikkelt zich optimaal.

Introductie op het programma en relevante trends en ontwikkelingen

Het is belangrijk dat vanuit elk dorp goed onderwijs bereikbaar is. Kwalitatief goed onderwijs is onontbeerlijk, want het is de basis voor een maatschappij waarin burgers verantwoordelijkheid willen en kunnen nemen voor zichzelf en hun omgeving. De kwaliteit van het onderwijs heeft daarom een hogere prioriteit dan de nabijheid van een school. We bieden basisonderwijs aan in doelmatige schoolgebouwen. Wij zijn er voorstander van om, daar waar mogelijk, van onderop te komen tot kind centra waarin zoveel mogelijk kindvoorzieningen (onderwijs en kinderopvang) zijn ondergebracht.

Elk kind heeft recht op onderwijs. Door de preventieve inzet van de leerplichtambtenaar zal het thuiszitten worden voorkomen. We zetten de samenwerking met RMC Regio Friese Wouden voort, om kinderen die dreigen uit te vallen vroegtijdig te signaleren en zo nodig te ondersteunen vanuit het gebiedsteam. Wanneer een kind niet in staat is om het onderwijs in de eigen gemeente te volgen, bestaat de mogelijkheid van leerlingenvervoer. Onderwijs moet kansen bieden aan alle kinderen en daarbij is ook een goede aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt van belang.

Kaderstellende documenten

Ontwikkelagenda Inclusieve samenleving
Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2015-2030

Thema Onderwijs

Thema Onderwijs

In Opsterland is een open, veilige en constante leeromgeving waarin ieder kind, van welk niveau dan ook, gestimuleerd wordt om zijn of haar individuele talenten volledig te ontwikkelen.

Doelstellingen

We bieden kinderen een goede startpositie voor het primair onderwijs

De gemeente Opsterland wil kinderen in onze gemeente ondersteunen en ze hiermee een betere start geven in het basisonderwijs en daarmee op een goede schoolloopbaan. We willen deze kinderen stimuleren in hun ontwikkelingsgebieden taal, rekenen, sociaal-emotionele en motorische ontwikkeling. Kinderen krijgen hierdoor meer kans op succesvolle levensloop-, school en arbeidsloopbanen. We doen dit op verschillende manieren:

1. We ondersteunen ouders met behoefte aan opvoedingsondersteuning, zodat zij handvatten krijgen om hun kind in de thuisomgeving te stimuleren
2. We stimuleren ouders in onze gemeente om gebruik te maken van voorschoolse voorzieningen
3. We stimuleren ouders van geïndiceerde doelgroepkinderen om gebruik te maken van het VVE-aanbod
4. We voorzien samen met onze ketenpartners (JGZ, aanbieders van voorschoolse voorzieningen en educatie en het primair onderwijs) in passend aanbod voor jonge kinderen in onze gemeente.

Maatregelen

Wij herijken het VVE-beleid om een dekkend aanbod voor- en vroegschoolse educatie te kunnen realiseren

Omschrijving (toelichting)

De gemeente Opsterland heeft een wettelijke verplichting om te voorzien in een aanbod VVE (voor- en vroegschoolse educatie) voor geïndiceerde doelgroepkinderen in de gemeente. Uit onderzoek blijkt dat deelname aan voorschoolse educatie in de voorschoolse fase een bewezen positief effect heeft op de ontwikkeling van jonge kinderen. Vooral kinderen uit achterstandssituaties profiteren van de positieve effecten op de cognitieve, taal en sociaal-emotionele ontwikkeling, de gezondheid en het welbevinden van kinderen. We willen daarom zoveel mogelijk kinderen laten deelnemen aan een intensief en kwalitatief hoogwaardig VVE-aanbod. We voorzien in een dekkend aanbod voor- en vroegschoolse educatie in zoveel mogelijk kernen en dorpen in onze gemeente.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2020 is een nieuw VVE beleidskader vastgesteld. Op basis van dit beleidskader is in 2021 gestart met het opstellen van een uitvoeringsplan, in samenwerking met gemeenten Ooststellingwerf en Weststellingwerf en betrokkenen uit het werkveld. Per thema uit het beleidskader is een werkgroep samengesteld die input levert voor het uitvoeringsplan. We hebben een groot aanbod van VVE-locaties zodat alle kinderen dicht bij huis VVE kunnen volgen. In 2022 wordt dit vervolgd.

Doelstellingen

We zorgen dat onderwijs bereikbaar is

Maatregelen

We organiseren leerlingenvervoer voor leerlingen in het speciaal (basis)onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs

Omschrijving (toelichting)

Leerlingenvervoer is beschikbaar voor leerlingen die het speciaal (basis)onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs bezoeken. Samen met ouders, de leerling en zo nodig andere betrokkenen of deskundigen wordt bekeken welke vorm van vervoer passend is. Dit is situatieafhankelijk en wordt mede bepaald door de mogelijkheden van de leerling, de verbinding met het openbaar vervoer en de afstand tot de school.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 was het doel om stijging van de kosten van het leerlingenvervoer ten opzichte van 2020 te voorkomen. Er heeft een kleine stijging plaatsgevonden. Jaarlijks kan uitgegaan worden van een stijging, omdat de kosten van het vervoer geïndexeerd worden op basis van de NEA-index. Het is lastig invloed uit te oefenen op deze kosten. Als een kind volgens de verordening recht heeft op leerlingenvervoer zijn gemeenten wettelijk verplicht om leerlingenvervoer te betalen. We hebben in 2021 voldaan aan onze wettelijke taken op het gebied van leerlingenvervoer.

Wij organiseren het vervoer van leerlingen in het basisonderwijs naar gymzalen

Omschrijving (toelichting)

De gemeente organiseert dit vervoer omdat wij het belangrijk vinden dat de leerlingen zich op een veilige manier verplaatsen tussen school en gymzaal.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Als gevolg van het gevoerde aanbestedingsbeleid zijn er voor 2020 - 2024 nieuwe afspraken gemaakt waarmee de gemeentelijke kosten met € 50.000 zijn verlaagd.

Doelstellingen

Wij dringen laaggeletterdheid terug

Maatregelen

We voeren het actieplan laaggeletterdheid uit

Omschrijving (toelichting)

In het actieplan laaggeletterdheid staat beschreven hoe er binnen Opsterland aan laaggeletterdheid gewerkt wordt. Dit gebeurt enerzijds door het vergroten van het bewustzijn over laaggeletterdheid en het beter kunnen signaleren. Anderzijds door laaggeletterden te motiveren om mee te doen aan het taalaanbod.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In verband met Corona heeft het aanbod laaggeletterdheid in 2021 stilgelegen. Ook andere acties uit het actieplan laaggeletterdheid zijn niet opgepakt. In 2021 is wel deelgenomen aan provinciale overleggen met betrekking tot laaggeletterdheid. Uitkomst daarvan is onder andere een subsidie die beschikbaar komt voor gemeenten, waarmee een eigen invulling gericht op de aanpak van laaggeletterdheid gerealiseerd kan worden.

In 2022 evalueren we het actieplan laaggeletterdheid.

Doelstellingen

Wij voorkomen verzuim en voortijdig schoolverlaten

Doelstellingen

Wij zorgen ervoor dat elk kind toegang heeft tot een veilige speelplaats

Doelstellingen

Wij zorgen voor een dekkend aanbod van toegankelijke onderwijsgebouwen

Maatregelen

Kindcentrum De Finne - Beetsterzwaag

Omschrijving (toelichting)

In Beetsterzwaag wordt Kindcentrum De Finne gerealiseerd. In dit gebouw krijgen samenwerkingschool De Finne en kinderopvang onderdak. Ook werken we met VV De Sweach samen met als doel in het gebouw kantine en kleedruimtes te realiseren. Wij richten het openbaar gebied in.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De gemeente heeft een krediet beschikbaar gesteld waardoor de accommodatie van vv De Sweach onderdeel uit gaat maken van MFC De Finne. Het uitwerken van de financiële dekking van het plan van VV De Sweach heeft veel tijd gekost. Daarom wordt het uitvoeringskrediet voor de bouw van het kindcentrum en de inrichting van het openbaar gebied niet in 2021 maar in 2022 aangevraagd. De basis voor berekening van dit krediet is het ontwerp van het gebouw en de bouwkosten. De gemeente heeft samen met Comprix, vv de Sweach en Kinderwoud inmiddels wel een intentieverklaring ondertekend als opstap naar uitwerking van overeenkomsten over eigendom, exploitatie en gebruik van het gebouw. Voor meer informatie, zie paragraaf projecten.

Kindcentrum De Treffer - Gorredijk

Omschrijving (toelichting)

We bouwen een nieuw kindcentrum in Gorredijk. Hierin worden obs de Treffer en kinderopvang gehuisvest.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De realisatie van kindcentrum De Treffer is in volle gang en verloopt voorspoedig. De oplevering is gepland in het derde kwartaal 2022.

Multifunctionele accommodatie de Tynje

Omschrijving (toelichting)

In de MFA De Tynje worden verschillende (basis)voorzieningen gecombineerd, waaronder onderwijs, ontmoeting en sport

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De projectpartners hadden de bedoeling om in 2021 het definitieve ontwerp van het MFA af te ronden en de raad te vragen om het deel van het benodigde uitvoeringskrediet voor de daadwerkelijke bouw vrij te geven. Het project heeft echter vertraging opgelopen. Hierover is de raad in december 2021 door de stuurgroep MFA De Tynje per brief geïnformeerd.

Verkenning huisvestingsscenario's Ureterp

Omschrijving (toelichting)

Ureterp telt drie basisscholen, namelijk de protestants-christelijke basisschool De Opdracht, de gereformeerde basisschool Eben Haëzer en de openbare basisschool De Twirre. Er zijn drie afzonderlijke huisvestingsaanvragen ingediend bij de gemeente.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De gemeente bekijkt deze aanvragen in samenhang met elkaar, om hiermee tot een toekomstbestendige situatie te komen voor het onderwijs en aanverwante voorzieningen in Ureterp.

Wij voeren het integraal huisvestingsplan uit

Omschrijving (toelichting)

Het doel van dit Integraal Huisvestingsplan (IHP) is om een zo compleet mogelijk beeld te geven van de stand van zaken en ontwikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting van het basis- en voortgezet onderwijs in Opsterland.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 is gestart met het opstellen van het nieuwe IHP. De schoolbesturen zijn nauw betrokken bij dit proces met als doel om tot een breed gedragen plan te komen. Hierover zijn individuele en collectieve gesprekken gevoerd met de schoolbesturen. Het nieuwe IHP wordt in 2022 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

Beleidsindicatoren

		Opsterland				Nederland			
Beleidsindicatoren	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	0	0	0	*	2	2	3	*
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	8	28	*	*	23	26	*	*
Voortijdige schoolverlaters	% deelnemers aan het VO en MBO-onderwijs	1,4%	1,3%	1,2%	*	1,9%	2,0%	1,7%	*

* voor deze periode zijn (nog) geen cijfers bekend (gemaakt).

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl - Bron geraadpleegd op 8 maart 2022

Wat heeft het gekost? ->Resultaat programma

x € 1.000

Exploitatie	Realisatie 2020	Begroting 2021 (primair)	Begroting 2021 (incl wijzigingen)	Realisatie 2021	Mutatie begroting/ realisatie 2021
Lasten	2.960	3.307	3.476	2.921	-555
Baten	350	464	614	346	-268
Saldo voor bestemming	-2.609	-2.843	-2.862	-2.575	287
Mutaties reserves					
Lasten	9	61	61	28	-33
Baten	5	188	188	-	-188
Saldo na bestemming	-2.614	-2.716	-2.735	-2.603	132

Specificatie per taakveld

x € 1.000

Specificatie	Begroting 2021	Realisatie 2021	Mutatie begroting/ realisatie 2021
Saldo per taakveld			
4.1 Openbaar basisonderwijs	-224	-236	-12
4.2 Onderwijshuisvesting	-1.560	-1.352	208
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-1.078	-987	91
Saldo voor bestemming	-2.862	-2.575	287
Stortingen reserves			
Huisvesting basisonderwijs	-	-26	-26
Huisvesting speciaal onderwijs	-61	-2	59
Totaal stortingen reserves	-61	-28	33
Onttrekkingen reserves			
Huisvesting basisonderwijs	188	-	-188
Huisvesting speciaal onderwijs	-	-	-
Totaal onttrekkingen reserves	188	-	-188
Saldo na bestemming	-2.735	-2.603	132

Toelichting op de financiën

Het saldo van dit programma is in 2021 € 132.000 voordeliger dan geraamd.

Dit saldo kan als volgt worden gespecificeerd:

Taakveld 4.1 Openbaar basisonderwijs geeft in 2021 een nadeel van € 11.000 ten opzichte van de raming.

In 2021 is er € 8.000 uitgegeven aan coronakosten. Voor een totaaloverzicht van de coronakosten kan worden verwezen naar de paragraaf Corona. De overige kosten binnen dit taakveld waren € 3.000 nadeliger.

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting geeft in 2021 een voordeel van € 208.000 ten opzichte van de raming.

Er is een voordeel op de kosten onderwijshuisvesting van € 166.000. Dit betreft met name lagere onderhoudskosten. Hier staat ook een lagere onttrekking uit de reserve onderwijshuisvesting tegenover. Daarnaast was er nog een incidentele ontvangst van € 37.000 (rijksdienst voor ondernemend Nederland). De overige posten gaven per saldo een voordeel van € 5.000.

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken geeft in 2021 een voordeel van € 90.000 ten opzichte van de raming.

Voor de kosten van het leerlingenvervoer was in 2021 € 505.000 geraamd. De werkelijke uitgaven waren € 591.000. Dit budget is dus met € 86.000 overschreden. De reden hiervoor is dat de tarieven fors gestegen zijn en dat het aantal kinderen wat gebruikt maakt van het leerlingenvervoer ook een stijging laat zien.

De kosten van onderwijsbeleid waren in 2021 € 176.000 voordeliger dan geraamd. Zo zijn de rijksinkomsten voor verbreding VVE (vroeg- en voorschoolse educatie) in 2021 verder gestegen, maar de intensivering van het beleid treedt pas in de loop van 2022 in werking (voordeel € 134.000). Op het gebied van LOAB (lokaal onderwijs en achterstandenbeleid) waren de uitgaven € 48.000 lager dan begroot. De overige posten binnen onderwijsbeleid waren per saldo € 6.000 nadeliger.

Mutatie in reserves

De mutaties in de reserves geven een nadeel van € 155.000 ten opzichte van de raming, 2021. Door de lagere kosten voor onderwijshuisvesting was ook de onttrekking uit de reserves huisvesting onderwijs lager.